

TRONDHEIM KOMMUNE

Kommunaldirektør helse og velferd

Helse og omsorgsdepartementet
postboks 8011 DEP

N-0030 OSLO

Vår saksbehandler
Marit Ringseth Berg

Vår ref.
13 /48190//G27/&13/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
02.01.2014

Høring - forslag til forskrift autorisasjon manuellterapeuter

Vedlagt oversendes Trondheim kommunes høringsuttalelse til forslag til forskrift om autorisasjon av manuellterapeuter. Behandlet i formannskapet 17.12.2013 sak 273/13.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Helge Garåsen
kommunaldirektør

Marit Ringseth Berg
seniorrådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg:
Saksutredning
Saksprotokoll

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Kommunaldirektør helse og velferd

Besøksadresse:

Telefon:
+47

Telefaks:
+47

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse:
Internettadresse:

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 17.12.2013
Sak: 273/13

Tittel: **Saksprotokoll: Høring - forslag til forskrift autorisasjon manuellterapeuter**

Resultat: Behandlet
Arkivsak: 13/48190

VEDTAK:

1. Formannskapet støtter ikke helse- og omsorgsdepartementets forslag om å autorisere manuellterapeuter iht. helsepersonelloven § 48 fjerde ledd da pasientsikkerhet og faglig forsvarlighet ivaretas gjennom autorisasjon som fysioterapeut.
2. Formannskapet finner høringsforslaget mangelfullt utredet når det gjelder konsekvenser for kommunens rekruttering og tildeling av avtalehjemler og konsekvenser for dagens autorisasjonsordning for andre grupper med utdanning på masternivå.
3. Formannskapet beklager at høringsforslaget ikke tar høyde for Helsedirektoratets råd, internasjonal praksis eller utdanningsinstitusjonens syn.
4. Formannskapet anbefaler at det ses videre på offentlig spesialistordning for grupper med videreutdanning på mastergradnivå.

Behandling:

Votering

Innstillinga ble enstemmig vedtatt

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Saksframlegg

Høring - forslag til forskrift om autorisasjon for manuellterapeuter

Arkivsak.: 13/48190

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet støtter ikke helse- og omsorgsdepartementets forslag om å autorisere manuellterapeuter iht. helsepersonelloven § 48 fjerde ledd da pasientsikkerhet og faglig forsvarlighet ivaretas gjennom autorisasjon som fysioterapeut.
2. Formannskapet finner høringsforslaget mangelfullt utredet når det gjelder konsekvenser for kommunens rekruttering og tildeling av avtalehjemler og konsekvenser for dagens autorisasjonsordning for andre grupper med utdanning på masternivå.
3. Formannskapet beklager at høringsforslaget ikke tar høyde for Helsedirektoratets råd, internasjonal praksis eller utdanningsinstitusjonens syn.
4. Formannskapet anbefaler at det ses videre på offentlig spesialistordning for grupper med videreutdanning på mastergradnivå.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag om å autorisere manuellterapeuter (fysioterapeuter med videreutdanning innen manuellterapi) iht. helsepersonelloven. Autorisasjon foreslås fastsatt i forskrift med hjemmel i helsepersonelloven § 48 fjerde ledd. Høringsfrist er satt til 13.01.2014. Lenke:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/hoeringer/hoeringsdok/2013/horing--forslag-til-forskrift-om-a-autor.html?id=737704>

Fakta

Det foreligger et uttalt ønske fra manuellterapeuter organisert i Norsk manuellterapeutforening (NMF) om særskilt autorisasjon for manuellterapeuter. Manuellterapeuter er organisert i NMF eller Norsk fysioterapeutforbund (NFF). I følge LO er ca 400 manuellterapeuter organisert i NMF som står bak ønsket. De resterende opplever seg selv som fysioterapeuter med spesialistkompetanse. Omtrent 550 manuellterapeuter har oppgjørsordning med Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) i følge høringsnotatet. I Trondheim kommune er det 12 fysioterapeuter med videreutdanning i manuellterapi. De fleste er organisert i NMF og stiller seg bak ønsket om autorisasjon.

NMF begrunner ønske om autorisasjon med at manuellterapiutdanningen bør anses som en selvstendig tilleggsutdanning fordi manuellterapeuter utdannes på masternivå ved Universitetet i Bergen (UiB). Hovedformålet med ønske om autorisasjonsordning er at den skal ivareta pasientsikkerheten, klargjøre manuellterapeutenes yrkesrolle og gjøre den bedre kjent blant

Trondheim kommune

pasienter og helsepersonell.

Stortinget har gitt 3 helsepersonellgrupper (leger, kiropraktorer og manuellterapeuter) status som "portvoktere" i helsetjenesten med rett til bla sykemelding og henvisning til spesialisthelsetjenesten, jf. høringsnotatets punkt 2.1. Det pekes på at NMF finner det uhensiktsmessig at en av gruppene – manuellterapeutene – ikke har en autorisasjon som er dekkende for den yrkesrollen de utøver. Ønske om autorisasjon bygger da utelukkende på manuellterapeutenes rolle som sykemelder og henviser og behovet for å gjøre manuellterapi mer kjent for befolkningen.

Alle fysioterapeuter har et selvstendig behandleransvar om de har masterutdanning eller ikke. Det er derfor ingen argumentasjon for at manuellterapi er vesentlig forskjellig fra fysioterapi. Manuellterapeuter har gjennomført en videreutdanning forbeholdt autoriserte fysioterapeuter. Helsedirektoratet uttaler på side 6 i punkt 2.2 "når det gjelder vurderingen om manuellterapeuter og fysioterapeuter er vesensforskjellige, finner Helsedirektoratet at splittelsen i fagmiljøet svekker argumentasjonen i vesentlig grad. Argumentet om at en autorisasjon av manuellterapeuter vil ivareta pasientsikkerheten anses som et lite vektig argument da dette er ivaretatt gjennom autorisasjon som fysioterapeut".

Helsedirektoratets utredning

"Manuellterapeuter er verken omfattet av egen autorisasjon eller spesialistgodkjenning i noen av de nordiske landene. Det samme er gjeldende både i EU og vestlige land utenfor EU. Internasjonalt defineres manuellterapeuter som en videre - eller etterutdanning på bakgrunn av utdanning, offentlig profesjonsgodkjenning og yrkespraksis som fysioterapeut". Dette er også i samsvar med vurderingene fra Universitetet i Bergen som utdanner fysioterapeuter med videreutdanning i manuellterapi.

Høringsforslaget er derfor i strid med råd fra Helsedirektoratet, utdanningsinstitusjonen, internasjonal praksis og den internasjonale fysioterapiorganisasjonens synspunkt.

I helsepersonellovens §48 punkt c er ".....hensynet til harmonisering med andre land" vektlagt.

Helsedirektoratet finner ikke grunnlag for å anbefale å gi manuellterapeutene autorisasjon. Forslag til forskrift om autorisasjon av manuellterapeuter ser derfor bort fra motforestillinger og tidligere vurderinger og utredninger. Det innebærer en ny måte å tenke på når det gjelder yrkeskvalifikasjoner, nemlig at en videreutdanning innen et fagfelt skal føre til autorisasjon som ny helseprofesjon. Denne forskriften kan derfor bli førende for framtidige vurderinger av nye autorisasjonssøknader. Dette er en konsekvens som ikke er berørt i departementets vurdering.

I punkt 4 er departementets vurdering gjengitt. Utdanning, innhold i yrkesutøvelsen, pasientsikkerhet og kvalitet er vektlagt.

I O.t.Prp nr.13 (1998 -1999) under punkt 14.4.2.1. om "utdanning og eksamen", s. 130, tredje avsnitt, første og andre setning uttaler departementet: "Om yrket bygger på spesiell grunnutdanning eller om yrket har sin bakgrunn gjennom en tilleggsutdanning, nærmest en spesialisering, kan ha betydning ved avgjørelsen om personellgruppen skal omfattes av egen autorisasjon. Dersom det finnes en autorisasjonsgivende grunnutdanning i "bunnen", kan det være mindre relevant å karakterisere tilleggsutdanningen som autorisasjonsgivende."

Dette oppfattes slik at det som hovedregel ikke bør gis autorisasjon til helsepersonellgrupper som har en autorisasjonsgivende grunnutdanning i "bunnen". Dette oppfattes og ikke vært tatt hensyn til i forslag til ny forskrift om autorisering av manuellterapeuter.

Trondheim kommune

Det er i dag flere fysioterapispesifikke masterutdanninger. Det som skiller manuellterapeututdanningen fra disse er ca 2 ukers kurs i trygdefaglige emner, billeddiagnostikk og differensialdiagnostikk. Det understrekes i pkt 4.3 at sammenlignet med fysioterapeuter har manuellterapeuter fått utvidede offentlige fullmakter og en annen og mer selvstendig rolle. Høringen forstås da slik at det er retten til å henvise og sykemelde som er utslagsgivende for forslaget om egen autorisasjon.

Det er tidligere vist til at alle fysioterapeuter har et selvstendig behandlingsansvar. Konsekvensene for manuellterapeuter er ikke belyst. Dette er en svakhet i utredningen. Det er heller ikke berørt hvilke konsekvenser dette vil få for kommunene.

ASA 4313 er rammeavtalen mellom KS og Norsk fysioterapeutforbund om drift av selvstendige næringsdrivende fysioterapivirksomhet som del av den kommunale helsetjenesten. I punkt 3, Fysioterapitjenestens innhold, kommer det fram at "Fysioterapeuten skal drive fysioterapivirksomhet iht. relevant lovgivning, kommunens plan for helsetjenesten og driftsavtalen som inngås. Fysioterapeuten må utøve sin virksomhet i nært samarbeid med kommunens øvrige helsepersonell".

Lokalt blant manuellterapeutene legges det til grunn en dobbelautorisasjon slik at manuellterapeuter sikres de samme rettigheter som tidligere i forhold til kommunale avtalehjemler slik at dagens rettigheter blir ivaretatt. Det er imidlertid ikke foretatt en analyse av dette. Det kommer heller ikke fram i høringsnotatet om forslaget innebærer dobbelautorisasjon eller kun autorisasjon som manuellterapeut. Konsekvens for den enkelte manuellterapeut og konsekvens for kommunen ved rekruttering må derfor utredes. Det å kunne sykemelde og henvise vil imidlertid ikke være utslagsgivende for kommunen med tanke på rekruttering av kvalifiserte fysioterapeuter for oppfølging av mennesker med muskel-skjelett lidelser.

Det er behov for en offentlig kvalitetssikring av fysioterapeuter med videreutdanning i manuellterapi. Dette gjelder også andre grupper fysioterapeuter med videreutdanning, for eksempel innen psykiatrisk og psykomotorisk fysioterapi. En videreutdanning innebærer at en får spisskompetanse innen et fagfelt.

Egen autorisasjon er en ordning som bryter med dagens organisering av helsevesenet.

Autorisasjon og titler må være konsekvent for alle helseprofesjoner.

Offentlig spesialistordning er en ordning som egner seg for å sikre den utvidede kompetansen som manuellterapeuter har. Dette er også den ordningen som brukes av andre helsepersonellgrupper. I tillegg anbefales det å jobbe med kvalitetskrav innen fysioterapi for å sikre kvalitet og krav til faglig oppdatering på et bredt grunnlag.

Konklusjon

Høringsforslaget er mangelfullt utredet på flere områder. Bl.a. gjelder dette konsekvenser for kommunenes rekruttering og tildeling av avtalehjemler, konsekvenser for andre grupper med utdanning på masternivå og konsekvenser for manuellterapeuter mht. behov for dobbelautorisasjon for å opprettholde dagens rettigheter.

Høringsforslaget avviker fra Helsedirektoratets råd, internasjonal praksis og utdanningsinstitusjonens syn.

Argumentet om egen autorisasjon av manuellterapeuter for å ivareta pasientsikkerheten og faglig

Trondheim kommune

forsvarlighet støttes ikke da dette allerede er ivaretatt gjennom autorisasjon som fysioterapeut. I forslag til ny forskrift om autorisering av manuellterapeuter er det ikke tatt hensyn til at det ikke bør gis autorisasjon til helsepersonellgrupper som har en autorisasjonsgivende grunnutdanning i "bunnen".

Trondheim kommune anbefaler at en ser videre på offentlig spesialistordning for grupper med videreutdanning på mastergradsnivå for å ivareta pasientsikkerhet. Dette er en ordning som er brukt av andre helsepersonellgrupper, for eksempel leger. Denne ordningen er kjent og forstått og vil bidra til pasientsikkerhet og tittelbeskyttelse.

Rådmannen i Trondheim, 09.12.2013

Helge Garåsen
kommunaldirektør for helse og velferd

Anne Elisabeth Hansen
enhetsleder

Marit Ringseth Berg
seniorrådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg:

Høringsbrev - autorisasjon av manuellterapeuter

Høringnotat - autorisasjon av manuellterapeuter

Liste over høringsinstanser

Invitasjon til høring

... Sett inn saksutredningen over denne linja